

6. Grozījumi tiesību aktos

Likums “Grozījumi Enerģētikas likumā”

Likums “Grozījumi Enerģētikas likumā” paredz noteikt pakāpenisku pāreju uz jauno valsts naftas drošības rezervju pārvaldības modeli, kas paredz, ka līdz 2029. gadam drošības rezerves tiktu pilnā apmērā iegādātas valsts īpašumā un pārvaldnieka uzdevumus pildītu SIA “Publisko aktīvu pārvaldītājs Possessor”. Šīs sistēmas finansējums tiks uzkrāts uzkrāšanas fondā, kurā tika ieskaitītas pakalpojuma maksas, ko maksās komersanti, kas līdz šim maksāja valsts nodevu.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījums Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā”

Likums “Grozījums Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā” paredz noregulēt kārtību, kādā valsts naftas produktu drošības rezervju fiziskie krājumi tiktu atsavināti, lai nodrošinātu, ka naftas produkti tiek regulāri atjaunoti atbilstoši valstī noteiktajiem standartiem.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā”

Likums “Grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā” paredz:

- kredītiestādēm un patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējiem pienākumu veikt ikgadēju uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) piemaksu 20% apmērā, ko aprēķina, izmantojot pirmstaksācijas gada finanšu datus, vienlaikus nosakot arī, ka ikgadēji samaksātā nodokļa piemaksa turpmāk, neierobežotā laika periodā tiks ņemta vērā, aprēķinot maksājamo nodokli par peļņas sadali dividendēs;

- precizētu regulējumu attiecībā uz ilgstoši lietotiem reprezentatīvajiem automobiļiem, nosakot, ka ar UIN apliekamu objektu neveido degvielas un ekspluatācijas izdevumi, kas rodas, izmantojot reprezentatīvos automobiļus, kuri ir reģistrēti uzņēmuma nepārtrauktā valdījumā vai turējumā vairāk nekā 60 mēnešus.

- neieturēt uzņēmumu ienākuma nodokli no atlīdzības par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu vai izīrēšanu, vai iznomāšanu, ko gūst ārvalstu privātais pensiju fonds, kas reģistrēts un tiek uzraudzīts saskaņā ar attiecīgās Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts, vai valsts, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, normatīvajiem aktiem.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi likumā “Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli””

Likums “Grozījumi likumā “Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli”” paredz:

- paaugstināt par 20% azartspēļu nodokļa likmi azartspēļu automātiem (par katra azartspēļu automāta katru spēles vietu) par kalendāro gadu no 5172 *euro* uz 6204 *euro*;
- paaugstināt par 20% azartspēļu nodokļa likmi ruletei un kāršu un kauliņu spēlei (par katru galdu) par kalendāro gadu no 28 080 *euro* uz 33 696 *euro*;
- paaugstināt par 20% azartspēļu nodokļa likmi likuma “Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli” 3. panta piektajā daļā minētajam objektam no 10% apmēra uz 12% apmēru no šīs spēles organizēšanas ieņēmumiem.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā”

Likums “Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā” paredz:

- noteikt vienu mikrouzņēmumu nodokļa (turpmāk – MUN) likmi 25% apmērā (līdzšinējo 25% un 40% vietā), lai vienkāršotu MUN piemērošanu un administrēšanu, kas veicinātu arī vienkāršotā nodokļa samaksas risinājuma – saimnieciskās darbības ieņēmumu konta izmantošanu;
- saskaņot Mikrouzņēmumu nodokļa likuma regulējumu ar likumā “Par nodokļiem un nodevām” noteikto regulējumu par datu atbilstības pārbaudē konstatēto MUN pārkāpumu – līdzšinējais regulējums par datu atbilstības pārbaudi tiek aizstāts ar regulējumu par nodokļu kontroles pasākumiem.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli””

Likums “Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”” paredz:

- atbrīvot no aplikšanas ar algas nodokli darba devēja segto mācību maksu darbiniekam par tā studijām augstskolā, palielināt ar algas nodokli neapliekamo darba devēja apmaksāto veselības apdrošināšanas prēmiju summu un kompensāciju summu darbiniekam saistībā ar attālināto darbu;
- dot tiesības mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem, ja tie gūst ar nodokli apliekamus ienākumus, piemērot šim ienākumam diferencēto neapliekamo minimumu un nodokļa atvieglojumus;
- palielināt atbrīvojuma apmēru sociāla rakstura palīdzībām, ko sniedz sabiedriskā labuma organizācijas, reliģiskās organizācijas un arodbiedrības iedzīvotājiem;
- pagarināt laika periodu, kura ietvaros autoratlīdzības saņēmēji var izmantot speciālo režīmu, neregistrējoties kā saimnieciskās darbības veicēji;
- precizētas esošās likuma normas un ieviestas jaunas normas, ņemot vērā veiktos grozījumus Privāto pensiju fondu likumā un citos normatīvajos aktos.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi likumā “Par akcīzes nodokli””

Likums “Grozījumi likumā “Par akcīzes nodokli”” paredz nodrošināt finansējuma pieaugumu valsts funkciju nodrošināšanai un ekonomikas attīstībai, trīs gadu periodā no 2024. gada līdz 2026. gadam pakāpeniski paaugstinot akcīzes nodokļa likmes alkoholiskajiem dzērieniem, tabakas izstrādājumiem, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām, tabakas aizstājējproduktiem, kā arī atsevišķiem naftas produktiem, kurus izmanto speciālajās ekonomiskajās zonās un brīvostās.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. martā.

Likums “Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā”

Likums “Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā” paredz PVN jomas tiesiskā regulējuma pilnveidošanu, kā arī administratīvā sloga samazināšanu mazajiem uzņēmumiem un uzņēmējdarbības vides sakārtošanu.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījums likumā “Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās””

Likums “Grozījums likumā “Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās”” paredz veicināt atjaunojamo energoresursu, t. sk. elektroenerģijas izmantošanu iekārtās brīvostu un speciālo ekonomisko zonu teritorijās, kā arī nodrošināt finansējuma pieaugumu valsts funkciju nodrošināšanai un ekonomikas attīstībai periodā no 2024. gada līdz 2026. gadam saistībā ar akcīzes nodokļa likmju pakāpenisku paaugstināšanu atsevišķiem naftas produktiem, kurus izmanto speciālajās ekonomiskajās zonās un brīvostās. Papildus tiktu novērsti arī konkurences kropļojumi starp brīvostās strādājošiem uzņēmumiem.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. martā.

Likums “Grozījumi Sporta likumā”

Likums “Grozījumi Sporta likumā” paredz izslēgt Sporta likuma 13. panta pirmās daļas otro teikumu, tādējādi nodrošinot, ka no 2024. gada 1. janvāra Sporta likumā nav norādes uz neesošu budžeta programmas 09.00.00 “Sports” apakšprogrammu “Augstas klases sasniegumu sports”. Precizēt 13. panta ceturtais daļas redakciju.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi Augstskolu likumā”

Likums “Grozījumi Augstskolu likumā” paredz:

- ieviest institucionālo augstākās izglītības finansējumu sākumā izmēģinājumu projekta veidā Latvijas augstskolās, kas izteikušas vēlmi piedalīties izmēģinājumu projektā un par kurām Ministru kabinets pieņēmis attiecīgu lēmumu par to dalību izmēģinājumu projektā, lai

pilnveidotu esošo valsts augstākās izglītības iestāžu finansēšanas modeli, stiprinātu atbilstību tautsaimniecības pieprasījumam un modernizētu augstākās izglītības finansēšanas principus;

- noteikt, ka atalgojums MK un Valsts prezidenta virzītajiem valsts augstskolas padomes locekļiem tiek nodrošināts no valsts budžeta līdzekļiem.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā”

Likums “Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā” paredz:

- Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas funkciju paplašināšanu un nosaukuma maiņu, aizstājot to ar “Bērnu aizsardzības centrs”;

- mainīt akcentus no kontrolējošas iestādes uz bērniem, pusaudžiem, ģimenēm un speciālistiem atbalstu sniedzēju, izglītojušu, konsultējušu, koordinējušu starpinstitūciju un profesionāļu sadarbības centru, primāri iestādes darbība tiks vērsta uz atbalsta nodrošināšanu.

Vienlaikus pārveides rezultātā iestādei nemainīgā apjomā tiek saglabāta bērnu tiesību un interešu ievērošanas uzraudzības un kontroles funkcija, tostarp bāriņtiesu darbības uzraudzība, kā arī esošā kompetence administratīvā pārkāpuma procesā.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījums likumā “Par valsts pensijām””

Likums “Grozījums likumā “Par valsts pensijām”” paredz pakāpenisku (ik pa trīs pensiju piešķiršanas gadiem) piemaksu piešķiršanas atjaunošanu laikā no 2024. līdz 2029. gadam pie tām vecuma un invaliditātes pensijām, kas piešķirtas laikā no 2012. līdz 2028. gadam un, sākot ar 2029. gadu, visiem vecuma un invaliditātes pensijas saņēmējiem par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim, piešķirt piemaksu pie vecuma un invaliditātes pensijas.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā”

Likums “Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā” paredz veicināt dabas resursu ekonomiski efektīvu izmantošanu un ierobežot vides piesārņošanu.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi Valsts aizsardzības finansēšanas likumā”

Likums “Grozījumi Valsts aizsardzības finansēšanas likumā” paredz Valsts aizsardzības finansēšanas likuma 2. panta pirmajā daļā aizstāt ievaddaļā skaitļus un vārdus “2025. gadā ne mazāku kā 2,5 procentus no prognozētā iekšzemes kopprodukta apjoma, sagatavo vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektus un gadskārtējā valsts budžeta likuma projektus” ar skaitļiem un vārdiem “2027. gadā ne mazāku kā 3 procentus no attiecīgajam gadam prognozētā iekšzemes kopprodukta apjoma, sagatavo likumprojektus par valsts budžetu kārtējam gadam un vidēja termiņa budžeta ietvaru”, 2. panta pirmajā daļā izslēgt 9. punktā

vārdus “un turpmākajos gados” un 2. panta pirmo daļu papildināt daļu ar 10. un 11. punktu šādā redakcijā: “10) 2026. gadā – ne mazāku kā 2,75 procentus no attiecīgajam gadam prognozētā iekšzemes kopprodukta apjoma; 11) 2027. gadā un turpmākajos gados – ne mazāku kā 3 procentus no attiecīgajam gadam prognozētā iekšzemes kopprodukta apjoma.”

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību”

Likums “Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību” paredz, ka valsts budžeta iestādes un budžeta nefinansētas iestādes grāmatvedības uzskaiti kārtos Valsts kasē valsts pārvaldes vienotā pakalpojumu centra ietvarā un piešķirt deleģējumu Valsts kasei sniegt centra pakalpojumus un noteikt pilnvarojumu MK izdot noteikumus. Atbilstoši faktiskai situācijai un praktiskai rīcībai, kā arī tiesiskās skaidrības nodrošināšanai, tehniski tiek precizēta Likuma par budžetu un finanšu vadību 27. panta pirmā daļa un subjektu loks, kas sagatavo un iesniedz kapitālsabiedrību finanšu pārskatus.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījums likumā “Par valsts sociālo apdrošināšanu””

Likums “Grozījums likumā “Par valsts sociālo apdrošināšanu”” ir saistīts ar likumu “Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli””, un tas paredz līdz 2024. gada 31. decembrim pagarināt likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” pārejas noteikumus paredzēto laika periodu, kura ietvaros autoratlīdzības saņēmējiem ir iespēja neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicējiem, bet nodokļus (gan iedzīvotāju ienākuma nodokli, gan valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas) par viņiem nomaksā ienākuma izmaksātājs, piemērojot 25% likmi.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā”

Likums “Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā” paredz papildināt likuma 13. pantu ar vienpadsmito daļu, nosakot, ka valsts piedalās ar līdzfinansējumu aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanā bērniem ar invaliditāti, kuriem ir izsniegts Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību. Līdzfinansējums par bērnu tiek turpināts arī pēc pilngadības sasniegšanas, bet ne ilgāk kā līdz bērna 24 gadu vecuma sasniegšanai.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likums “Grozījumi Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā”

Likums “Grozījumi Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā” atbilstoši konceptuālajā ziņojumā “Par Eiropas Savienības tiesību aktos atļautajiem izņēmumiem sankciju piemērošanā un Latvijas kompetentajām iestādēm šo izņēmumu

piemērošanā” piedāvātajam 3. risinājums, kas MK pieņemts 2023. gada 15. augustā, paredz izveidot sistēmu, kādā Latvijā piemēro ES regulās un lēmumos par sankciju noteikšanu paredzētos izņēmumus un noteikt kompetento iestādi, kas lemtu par minēto izņēmumu piemērošanu.

Likums stājas spēkā 2024. gada 1. aprīli.

Finanšu ministrs

A. Ašeradens